

Feri Lainšček Ločil bom peno do valov

Interpretativni esej

Elica in Ivan sta se s poroko odločila za skupno življenje. Kako si ga zamišlja Ivan in kakšna je po njegovi predstavi ženina vloga v njej. Predstavite Eličin odziv na Ivanovo sporočilo o tem, da bosta imela hišno. Kaj jo po vašem mnenju pri Ivanovem nastopu moti in kakšno držo na zadnje izbere? S katerimi slogovnimi sredstvi se v odlomku razodeva Ivanov značaj? Odlomek naslovite in svojo izbiro utemeljite.

Ljudje se poročimo, ko najdemo osebo, s katero smo pripravljeni deliti celo svoje življenje. Velikokrat pa se v zakonu pokaže prava osebnost moža in žene, kar tudi vodi ljudi h temu, da se ločijo. Prav to se zgodi v romanu Ločil bom peno od valov.

Elica Sreš se pri triindvajsetih letih poroči z petintridesetletnim Ivanom. Ko ga spozna je do nje zelo prijazen in ji namenja veliko pozornosti, ob enem pa tudi pred njo skriva veliko stvari. Nikoli ne želi govoriti o svoji preteklosti. Preden se poročita, Elici pokaže kje dela. Ukvarja se z ilegalnimi posli, saj mešetari in preprodaja zlato. Elica ne podpira njegovega dela in ve, da tudi nič ne more storiti. Ivan je zelo prijazen tudi do Eličine mame in vsako nedeljo, ko pride na kosilo, prinese h hiši dobrote, saj Elica in Sreševka živita zelo skromno. Mami se Ivan prikupi in želi, da se Elica z njim poroči in s tem pridobi višji standard življenja. Elica veliko premišljuje o zvezi z Ivanom, preden se odloči, da se bo z njim poročila. Po poročni noči pa se odpravita v hišo, katero je Ivan kupil v Murski Soboti. Dani odlomek nam govori o tem, kako si Ivan in Elica predstavljata njuno življenje po poroki.

Ivan ima popolnoma drugačen pogled na poroko od Elice. Sam je bil že enkrat poročen, a se je s svojo ženo razšel, ker mu ta ni rodila otroka. Z Elico se poroči zaradi tega, ker je noseča z njegovim otrokom in ne iz prave ljubezni. Poroka mu omogoči pot med meščansko družbo. Od poroke dalje bo on gospod, Elica pa gospa Spransky. Ivan Elici pove kakšna bo njena vloga od sedaj naprej. Reče ji, da bo "gospa in mati" ter jo opozori, da se mora veliko naučiti: "tisoč in tisoč takih reči, ki jih imajo tam ženske že v krvi, tebi pa morajo šele priti pod kožo". S tem ji pokaže, da je njena vloga v zakonu to, da se obnaša kot gospa, najbolje vzgaja otroka in mu je pokorna.

Elica na poročno noč izve, da bosta z Ivanom v novi hiši v Murski Soboti imela hišno. Ta novica jo preseneti in malo moti, saj je mislila, da si bosta skupaj ustvarila svoj dom. Ni vedela kako bo morala ravnati ob hišni in je sprva trdila, da ji bo lahko pomagala. Ivan pa jo je poučil, da se to za "gospo" ne spodobi in da "se mora zmeraj vedeti, kdo je komu na razpolago". Zaradi vsega tega se Elica ni počutila dobro. Kljub temu, da so bili sredi vojne in si je malokdo lahko privoščil tako bogastvo, Elica ni bila srečna. Počutila se je zgubljeno in Ivanova "presenečenja" so jo zmedla. A kljub vsemu je ostala zelo modra in vso to bogastvo jo ni zaslepilo, saj je Ivanu rekla: "zlato imava in pamet - zatoorej potrebujeva le še srce" Elica zaradi tega tudi na koncu ne izbere te gosposke drže. Ko je okoli Ivana in v malomeščanski družbi, se zna obnašati kot gospa in si nadene to "masko". V resnici pa tega življenja nikoli ne sprejme. Ona gleda na svet s srcem in s tem je tudi njena morala drugačna od meščanske. Ne strinja se z ostalimi gospemi, ko te razpravljajo o zgodbi Clare Wieck. Veliko časa preživlja v naravi, jaha in se druží s hlevarjem Jenom, ki je za Ivana čudak. Živi po drugačnih pristnih načelih v katerih izjemno uživa.

Ivanov značaj se najbolje razodeva v pogovoru z Elico. Zato je dvogovor izredno pomemben pri temu odlomku. Iz njega izvemo, kakšne namene je imel Ivan, kaj je od Elice v zakonu pričakoval in kaj si je o vsem tem mislila Elica. Metafora o lovcu, ki se večkrat ponavlja v tem romanu, ustvari sumljivo vzdušje in napetost, saj ne vemo ali bo ta zakon zares uspešen. Prav tako nam metafora o veliki vodi, ki opisuje Eličino doživljanje te novice, predstavlja njegovo osebnost, kot jo vidi ona. Zato bi odlomek tudi naslovlila "Zgubljena ljubezen" saj se Elica ob Ivanu počuti negotovo in izgubljeno v njegovem svetu, kjer vladata denar in videz.

Po poroki, se Eličino življenje popolnoma spremeni. Navaditi se mora na hišno in naučiti gosposkega obnašanja. Pokorna mora biti Ivanu in v zakonu se mora obnašati po njegovih načelih, ki so drugačni od Eličinih. Njena mentaliteta, pa se kljub vsemu, ne spremeni in še vedno ostane pristna in pristrčna ženska. V življenju je zato pomembno, da se ne oziramo na mnenje družbe in da vedno obdržimo tiste dobre lastnosti, ki jih nosimo v sebi in ki nas osrečujejo.